

Seat No. : _____

AF-105

April -2018

B.R.S., Sem.-IV

Elective – 6 : Rural Economics & Co-operation

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચેનામાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
 - (1) ગ્રામ અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ?
 - (2) ખેત ધિરાણ પુરું પાડતી ચાર સંસ્થાઓ જણાવો.
 - (3) ગ્રામીણ ગરીબાઈ એટલે શું ?
 - (4) સહકારનો અર્થ જણાવો.
 - (5) સહકારી મંડળીમાં ઓડીટ એટલે શું ?
 - (6) ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનો ઉદભવ ક્યારે થયો હતો ?
 - (7) વસ્તીવિસ્ફોટ કોને કહેવાય ?
 - (8) જમીન ટોચ મર્યાદાની વ્યાખ્યા આપો.
2. નીચેનામાંથી કોઈપણ બેના ઉત્તર આપો : 14
 - (1) ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખેતીનું મહત્ત્વ જણાવી નીચી ઉત્પાદકતાના કારણોની વિગતે ચર્ચા કરો.
 - (2) ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટના કારણો કયા-કયા છે તે જણાવો.
 - (3) ભારતમાં સહકારી મંડળીની રચનાની પદ્ધતિ જણાવો.
3. (અ) ગ્રામીણ અર્થતંત્ર અને શહેરી અર્થતંત્ર વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. 14
(બ) બેકારીનો અર્થ જણાવી તેના કારણો સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

 - (અ) ગ્રામીણ ઉદ્યોગોમાં મધમાખી ઉદ્યોગ અને તેલઘાણી ઉદ્યોગનો સામાન્ય પરિચય આપો.
 - (બ) સહકારી મંડળીના પ્રમુખ અને મંત્રીના કાર્યો જણાવો.

4. નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : 14
- (1) 1972 નો જમીનનો ટોચમર્યાદાનો કાયદો
 - (2) ભારતની નવી ઉદ્યોગનીતિની ગ્રામોદ્યોગ પર અસરો
 - (3) ખાદી ગ્રામોદ્યોગનું મહત્ત્વ
5. નીચેનામાંથી ગમે તે બે ના જવાબ લખો : 14
- (1) ખેત ધિરાણ પુરું પાડતી કોઈપણ બે સંસ્થાઓનો પરિચય આપો.
 - (2) સહકારનો અર્થ આપી સહકારના આધુનિક સિદ્ધાંતો જણાવો.
 - (3) સહકારી ખાતાના માળખામાં ઓડિટનું મહત્ત્વ જણાવો.
-